

det være sig nu en Købstadejendom eller en Landejendom; og giver en bestemt Kapital for den, hvem sikrer ham saa, at han kan blive ved at faa det samme Udbytte af denne Kapital i Ejendommen, som den Gang han købte den? Det kan ingen gøre, ingen kan sikre ham, hvad der kan komme, hvad enten det er større eller mindre rentenydende, at de stadig kunne faa samme Rente. Det afhænger af Konjunkturerne. Naar nu Forholdet er dette, at det i Øjeblikket staar for mig saaledes, at Konjunkturerne tale til Gunst for, at vi absolut maa se at faa en lavere Rentefod, kan jeg ikke se, at det er et antilberet Standpunkt at staa paa det samme, som man stod paa i 1855, den Gang man foreslog, at den legale Rente skulde være 4 pCt. Jeg kan ikke se, at der er stor Forskel paa, hvad Rentefoden nu i Virkeligheden er i Forhold til $3\frac{1}{2}$ pCt., og hvad den den Gang var i Forhold til 4 pCt. Fra dette Synspunkt kunde jeg ikke nære nogen Betænkkelighed ved at gaa med til at fastsætte, at Rentefoden blev $3\frac{1}{2}$ pCt. her i Landet. Men naar man har hævdet — jeg tror, det var det ærede Medlem fra Bornholm (Vlem), der oplyste det, jeg ved ikke, om han betragtede det som uden for Reglen — at Overformynderiet havde opkøbt ikke saa faa Kreditforeningsobligationer til et Beløb af flere Millioner til $3\frac{1}{2}$ pCt., saa viser det jo ganske vist ikke, at de have nøjedes med $3\frac{1}{2}$ pCt. Thi Overformynderiet kunde jo have købt dem til saa lave Kurser, at de faktisk give højere Rente end $3\frac{1}{2}$ pCt.; saa det er dermed ikke afgjort, at der er lidt Tab derved for Overformynderiet, eller at man ikke har opnået den 4 pCt.s Rente. Men det, der forekommer mig, at der her fra Lovgivningsmagtens Side i Øjeblikket er at gøre, er at benytte den gunstige Lejlighed til at staa til, saa vi faa en lavere Rentefod her i Landet, uden at man derfor udelukker de sekundære Banter fra at kunne faa Penge til saa lav en Rente som de, der have anordningsmæssig Sikkerhed at stille.

Der vil altid blive Forskel i Renten, ligesom der er i Øjeblikket. Naar Staten f. Eks. har gjort et Laan til 3,24 pCt. og Kreditforeningerne give Laan til $3\frac{1}{2}$ pCt., saa have vi andre Institutioner, der endnu staa med meget højere Rente, f. Eks. Landmandsbanken, der har en Rentefod for gamle Papirer af maasse godt og vel 5 pCt. Det er noget uligt, der er en Ulighed til Stede, og hvis man kunde — jeg anser mig ikke for tilstrækkelig sagkyndig til at udtale mig derom, men i alt Fald har jeg det Ønske — at hvis man kunde komme til at regulere dette Forhold saaledes, at der ikke

var saa stor Ulighed, vilde der ikke være saa ganske lidt bundet derved. Jeg mener altsaa, at man bør benytte Lejligheden til at se, om der er noget at gøre, og saa faa Rentefoden nedsat overalt, som det er udtalt af det ærede Medlem fra Åsens (Berntsen). Men selv om man skulde gaa dertil, at Regeringen skulde have en Bemyndigelse til at tillade en højere Rente, anser jeg det for afgjort, at man ikke vil give en saadan Bemyndigelse over for offentlige Pengeinstitutter, og det er vistnok hidtil heller ikke nogen Sindsret, at man har tilladt offentlige Pengeinstitutter at tage en større Rente i faste Ejendomme. Ved at give Regeringen en saadan Bemyndigelse vilde man jo naa, at det blev noget lettere for den, der behøvede en 2den Prioritet, at faa dette Laan berigtiget, og hvor man havde god, anordningsmæssig Sikkerhed at yde, vilde man kunne faa det til en lav Rente. — Saa udtalte den ærede Ordfører for Forslagsstillerne, at han for sit Vedkommende ikke vilde være uvillig til ogsaa at tage Sparekasser med ind under den lavere Rentefod, vel at mærke, naar Bankerne blive stillede lige dermed. Jeg tror ogsaa, at det er et af de Forhold, som man maa have sin Opmærksomhed henvendt paa, thi hvis der er nogen Institution i Nutiden, som har gjort sit til at holde Renten oppe, er det Sparekasserne og de Banker, som have en lignende Ordning. Det er i det hele et Forhold, med Hensyn til hvilket jeg vil henstille til det eventuelle Udvalg at gøre det til Genstand for en indgaaende Forhandling og Drøftelse og se, om man der ud af kunde forme et Forslag, som kunde ramme noget i den Retning, som jeg antager, Tingets store Flertal helst ønsker, at vi bør gaa, nemlig i den Retning, at det, naar der skal gøres en Forskel, snarere bør være til Gunst for de ydende end for de nydende.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Alberti): Jeg vil kun til det ærede Medlems Bemærkning om Sparekasserne sige, at naar Sparekasserne maasse undertiden ikke ere gaaede saa stærkt frem med Rentenedsættelser, som f. Eks. Sparekasserne's Laantagere have kunnet ønske, saa sthyldes det virkelig i første Grad Konkurrencen med en Del Banker, som modtage Penge fuldt ud paa Sparekassetilkaar, men ikke ere bundne til den samme Anbringelse som Sparekasserne. Saa længe dette Forhold er til Stede, saa længe ikke alle de Institutioner, som modtage Penge paa Sparekassetilkaar, ere tvungne til at arbejde under ensartede Tilkaar, saa længe vilde det ikke